

1. Aşağıdaki kuvvet serilerinin yakınsaklık kümelerini ve yakınsaklık yarıçaplarını bulunuz. Mutlak yakınsak ve şartlı yakınsak olduğu noktaları ayrıca belirtiniz.

- a) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(x+7)^n}{n!}$ $((-\infty, \infty), R = \infty)$
- b) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{\sqrt{n+1}}$ $([-1, 1), R = 1)$
- c) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{n^2}}{2^n}$ $([-1, 1], R = 1)$
- d) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n} + \frac{2^n}{n^2}\right) x^n$ $([-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}], R = \frac{1}{2})$
- e) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{n+1}{(n+2)(n+3)} (x+5)^n$ $([-6, 4], R = 5)$
- f) $\sum_{n=0}^{\infty} 10^n \left(\frac{x-1}{5}\right)^n$ $(\left(\frac{1}{2}, \frac{3}{2}\right), R = \frac{1}{2})$
- g) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(x-4)^{n^2}}{n!}$ $([3, 5], R = 1)$
- h) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2 \cdot 4 \cdot 6 \cdots 2n}{1 \cdot 3 \cdot 5 \cdots (2n-1)} x^{4n}$ $((-1, 1), R = 1)$
- i) $\sum_{n=0}^{\infty} (1+2+\cdots+2^n) x^n$ $(\left(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right), R = \frac{1}{2})$
- j) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!x^n}{3^{n^2}}$ $([-2, 0), R = 1)$

2. Aşağıdaki fonksiyonların Maclaurin Serileri'ni bulunuz.

- a) $\frac{x}{2x+1}$ $(\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n 2^n x^{n+1})$
- b) $\frac{x}{(1+x^2)^2}$ $(\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} n x^{2n-1})$
- c) $\frac{x^2}{1-x^3}$ $(\sum_{n=0}^{\infty} x^{3n+2})$
- d) $\frac{1}{x^2-3x+2}$ $(\sum_{n=0}^{\infty} (1 - \frac{1}{2^{n+1}}) x^n)$
- e) $\ln\left(\frac{1+x}{1-x}\right)$ $(2 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)})$
- f) $\frac{1-x}{1+x^2} (= 1-x-x^2+x^3+x^4-x^5-x^6+\dots) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^{\lfloor \frac{n}{2} \rfloor} x^n$, $\lfloor \frac{n}{2} \rfloor$: tam değer fonksiyonu
- g) $f(x) = \ln x$ in $x = 1$ deki Taylor serilerini bulunuz. $(\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{(x-1)^n}{n})$
- h) $f(x) = \sin x$ in $x = \frac{\pi}{2}$ deki Taylor serisini bulunuz.
 $(\sin x = 1 - \frac{1}{2!}(x - \frac{\pi}{2})^2 + \frac{1}{4!}(x - \frac{\pi}{2})^4 - \frac{1}{6!}(x - \frac{\pi}{2})^6 + \dots)$
- i) $f(x) = \frac{1}{x^2}$ nin $x = 1$ deki Taylor serilerini bulunuz.
 $(\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n (n+1)(x-1)^n)$
- j) $f(x) = e^x$ in $x = 2$ deki Taylor serisini bulunuz. $(e^{-2} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(x+2)^n}{n!})$

3. Aşağıdaki fonksiyonların tanım kümelerini bulup ilgili uzayda gösteriniz.

a) $z = f(x, y) = \ln(xy)$ ($\{(x, y) \mid xy > 0\}$)

b) $z = f(x, y) = y + \arccos x$ ($\{(x, y) \mid -1 \leq x \leq 1\}$)

c) $z = f(x, y) = \sqrt{16 - x^2 - y^2 - z^2}$ ($\{(x, y, z) \mid x^2 + y^2 + z^2 \leq 16\}$)

4. Aşağıdaki fonksiyonların grafiklerini çiziniz.

a) $z = \sqrt{x^2 + y^2}$

b) $z = 1 - x^2 - y^2$

c) $z = \sqrt{x^2 + y^2 - 1}$

5. Aşağıdaki fonksiyonların yanlarında verilen düzey eğrilerini çiziniz.

a) $f(x, y) = 1 - |x| - |y|$, $c = 0, \frac{1}{4}, \frac{1}{2}, \frac{3}{4}, 1$

b) $f(x, y) = xy$, $c = 0$, $c = \pm 1, \pm 2$

c) $f(x, y) = y - \cos x$, $c = \pm 1, \pm 2, 0$

6. Aşağıdaki limitleri (varsa) bulunuz.

a) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2 y}{x^4 + y^4}$ (yok)

b) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sin(xy)}{x}$ (0)

c) $\lim_{(x,y) \rightarrow (\pi, \frac{1}{4})} x^2 \tan(xy)$ (π^2)

d) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sqrt{x^2 + y^2 + 1} - 1}{x^2 + y^2}$ ($\frac{1}{2}$)

e) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x - y}{\sqrt{x^2 + y^2}}$ (yok)

f) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2(y-1)^2}{x^2 + (y-1)^2}$ (0)

7. Aşağıdaki fonksiyonların sürekli oldukları kümeleri bulunuz.

a) $f(x, y) = \frac{1}{x^2 - y^2}$ ($S_f = \{(x, y) \mid x^2 - y^2 \neq 0\}$)

b) $f(x, y, z) = \frac{x + y + z}{x^2 + y^2 + z^2 - 1}$ ($S_f = \{(x, y, z) \mid x^2 + y^2 + z^2 \neq 1\}$)

c) $f(x, y, z) = x \ln(yz)$ ($S_f = \{(x, y, z) \mid yz > 0\}$)

8. Aşağıdaki fonksiyonların kısmi türevlerini bulunuz.

a) $f(x, y) = \ln(x + \sqrt{x^2 + y^2})$

b) $f(x, y, z) = e^{\frac{xy}{z}}$

c) $f(x, y) = \cos \frac{x}{y} \sin \frac{y}{x}$

9. a) $u = \sin(xy) + \cos(xz) + \tan(yz) \implies \frac{\partial^3 u}{\partial x \partial y \partial z} = ?$

b) $z = f(x, y) = \sin^2(3x - 4) \implies \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} = ?, \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} = ?$

10. a) $z = txy^2, x = t + \ln(y + t^2)$ ve $y = e^t \implies \frac{dz}{dt} = ?$

b) $f(x, y) = \ln(x^2 + y^2); x = tu, y = \frac{t}{u} \implies \frac{\partial f}{\partial t} = ?, \frac{\partial f}{\partial u} = ?$

11. $f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^2 - 4y^2}{x - 2y} & x \neq 2y \\ g(x) & x = 2y \end{cases}$ fonksiyonu R^2 de sürekli ise $g(x)$ ne olmalıdır.

12. $f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy(x^2 - y^2)}{x^2 + y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ fonksiyonu için $f_{xy}(0, 0) \neq f_{yx}(0, 0)$ olduğunu gösteriniz ve nedenlerini araştırınız.

13. $F(x, y, z) = x^3 e^{y+z} - y \sin(x - z) = 0$ ise $\frac{\partial z}{\partial x} = ?$

14. $f(x, y) = \begin{cases} \frac{\sin(x^2 + y^2)}{x^2 + y^2} & , (x, y) \neq (0, 0) \\ 1 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ fonksiyonunun $(0, 0)$ da türevlenebildiğini gösteriniz.

15. $f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^2 y^3}{x^2 + 4y^3} & , (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ olarak tanımlanıyor. $f_x(0, 0) = ?$ $f_y(0, 0) = ?$.

16. Aşağıdaki limitleri bulunuz, limit yoksa olmadığını gösteriniz.

a) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sin xy}{x^2 + y^2}$

b) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,1)} \frac{e^{-x^2} - y}{x^2 + y^2}$

17. $f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^3}{x^2 + y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ olsun,

a) $f, (0, 0)$ noktasında sürekli mi?

b) $f_x(x, y) = ?$, $f_y(x, y) = ?$

c) $f_{yx}(0, 0) = ?$

18. $f(x, y) = \begin{cases} \frac{2x^3 y}{x^2 + y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ olsun,

a) $f, (0, 0)$ noktasında sürekli mi?

b) $f_x(0, 0)$ değeri var mı?

c) $f_{xx}(0, 0)$ değeri var mı?

19. $z = f(xy, e^x y)$ olsun

a) $z_x = ?$, $z_y = ?$

b) $f_1(0, 0) = 1, f_2(0, 0) = 1$ olmak üzere $z = f(xy, e^x y)$ grafiğinin $(0, 0)$ noktasındaki teğet düzleminin denklemini bulunuz.

c) x -ekseniyle b şıkında verilen düzlem arasındaki uzaklığı bulunuz.

20. $w(x, y) = f(x^2 + y^2, xy, 2x)$ ve $f, 2$. dereceden sürekli kısmi türevlere sahip olmak üzere $w_{yx}(x, y) = ?$

21. a) $e^{0.1} \ln(0.8)$ in yaklaşık değerini $f(x, y) = e^x \ln y$ fonksiyonunu kullanarak bulunuz.

b) $f(x, y) = e^x \ln y$ fonksiyonu $(0, 1)$ noktasında hangi doğrultuda en hızlı artar? Ve bu doğrultudaki artış oranı nedir?

c) $\vec{u} = i + j$ olmak üzere $D_u f(0, 1) = ?$

22. $f(x, y)$ fonksiyonu $P_0 = (x_0, y_0)$ noktasında 1. dereceden kısmi türevlere sahip olsun. $\vec{v} = i + j$ olmak üzere $D_v f(P_0) = \frac{1}{\sqrt{2}}$ ve f nin P_0 noktasında maksimum değişim oranı 1 olsun. $f_x(P_0)$ ın bütün olası değerlerini bulunuz.

23. $z = f(x, y)$ fonksiyonu kapalı olarak $x^2 + yz - \ln(xz) = 1$ şeklinde tanımlanmış olsun.

a) $z = f(x, y)$ fonksiyonunun grafiğinin $(x, y, z) = (1, 0, 1)$ noktasındaki normal doğrusunu bulunuz.

b) a şıkında verilen doğru $x + y + z = 0$ düzlemiyle kesişir mi? Kesişiyorsa hangi noktada kesişir?

24. $z^2 + 100 = 2x^2 + 2y^2$ yüzeyinde bulunan, $x + y = 1$ düzlemine paralel olan teğet düzlemlerine sahip bütün noktaları bulunuz.

25. $z = f(x, y)$ fonksiyonu kapalı olarak $xz^3 + y^3 + x^3 + z = 4$ şeklinde verilmiş olsun.

a) $(0, 1)$ noktasında z_x ve z_y yi bulunuz.

b) $f(0.01, 0.99)$ nın yaklaşık değerini teğet düzlemi(lineer) yakınsamasıyla bulunuz.

26. $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1$ yüzeyine (elipsoid) $P_0 = (x_0, y_0, z_0)$ noktasındaki teğet düzleminin ve normal doğrusunun denklemlerini yazınız.

CEVAP: $\frac{x_0x}{a^2} + \frac{y_0y}{b^2} + \frac{z_0z}{c^2} = \frac{x_0^2}{a^2} + \frac{y_0^2}{b^2} + \frac{z_0^2}{c^2}$ (teğet düzlemi)
 $\frac{x - x_0}{\frac{x_0}{a^2}} = \frac{y - y_0}{\frac{y_0}{b^2}} = \frac{z - z_0}{\frac{z_0}{c^2}}$ (normal doğrusu)

27. $z = f(x, y) = xy$ yüzeyine $P_0 = (2, -2, -4)$ noktasındaki teğet düzlemi ve normal doğrusunun denklemlerini yazınız.

CEVAP: $2x - 2y + z - 4 = 0$ (teğet düzlemi) $\frac{x - 2}{-2} = \frac{y + 2}{2} = \frac{z + 4}{-1}$ (normal doğrusu)

28. a) $z = \sin(xy)$ fonksiyonunun grafiğinin $(\frac{\pi}{3}, -1)$ noktasındaki teğet düzlem denklemini ve normal doğrusunun denklemini yazınız.

b) $f(x, y, z) = x^2 + y^2 - z^2$ fonksiyonunun $P_0 = (1, 2, 3)$ noktasındaki ve $\vec{v} = -2i + j - 2k$ vektörü yönündeki yönlü türevini bulunuz. (4)

29. $f(x, y) = \begin{cases} \frac{2x^2y}{x^4 + y^2} & , (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ fonksiyonu verilsin buna göre

a) $\nabla f(0, 0) = ?$

b) $\vec{u} = i + j$ vektörü için $D_u f(0, 0) = ?$

c) $f(x, y)$ fonksiyonu $(0, 0)$ da türevlenebilir midir? Neden?

30. $f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy}{\sqrt{x^2 + y^2}} & , (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ fonksiyonunun $(0, 0)$ da sürekli ve kısmi türevlere sahip olduğunu gösteriniz.

31. $f(x, y) = \sqrt{x^2 + y^2}$ fonksiyonunun $P_0 = (3, 4)$ noktasındaki $L(x, y)$ lineerleştirmesini yazınız ve bundan faydalanarak $\sqrt{(2.98)^2 + (4.03)^2}$ sayısının yaklaşık değerini bulunuz.

CEVAP: 5. 012

32. Teğet düzlemi yaklaşımını (doğrusal yaklaşım) kullanarak $e^{0.1} \ln(0.9)$ değerini yaklaşık olarak hesaplayınız. (-0.1)

33. $z = f(x, y)$ fonksiyonu için $f(1, 2) = 3$, $f_x(1, 2) = 2$ ve $f_y(1, 2) = 5$ olduğu biliniyor. $f(1.1, 1.8)$ in değerini yaklaşık olarak bulunuz. ($f(1.1, 1.8) \approx 2.2$)

34. $f(x, y, z) = \frac{xy^2}{1 + z^2}$ ise, $f(1.01, 1.98, 2.03)$ ün yaklaşık değerini bulunuz. (0. 7728)

35. Aşağıdakilerin yaklaşık değerlerini bulunuz.

a) $\sin(31^\circ) \cdot \cos(58^\circ)$

b) $(1.002)(2.003)^2(3.004)^3$

36. $\frac{1}{z} = \frac{1}{x} + \frac{1}{y}$ eşitliği veriliyor. Başlangıç durumunda $x = 100$ ve $y = 25$ dir. x 30 artar ve y , 5 azalrsa z de nasıl bir değişiklik olur. (Diferansiyel yardımıyla çözebilirsiniz) $(\frac{1}{z^2} dz = \frac{1}{x^2} dx + \frac{1}{y^2} dy \implies \dots \implies dz = -2)$

37. $f(x, y) = 3x^2y + y^3 - 108y$ fonksiyonunun maksimum, minimum ve eyer noktalarını bulunuz. ($(\pm 6, 0)$ eyer noktası, $(0, 6)$ yerel min. , $(0, -6)$ yerel maks.)

38. $f(x, y) = xy(3 - x - y)$ fonksiyonunun kritik noktalarını bulunuz ve bu kritik noktalarda yerel maksimum ve minimum değerleri alıp almadığını belirleyiniz.

CEVAP: Kritik noktalar $(0, 0)$, $(3, 0)$, $(0, 3)$ ve $(1, 1)$. $(0, 0)$, $(3, 0)$ ve $(0, 3)$ noktaları eyer(semer) noktaları. $f(1, 1) = 1$ yerel maksimum değeri.

39. Aşağıdaki fonksiyonların tüm kritik noktalarını bulup sınıflandırınız.

a) $f(x, y) = x\sqrt{y} - x^2 + 9x - y$ ($y > 0$) $((6, 9)$ noktası yerel maks.)

b) $g(x, y) = (x - 1) \ln(xy)$ $((1, 1)$ noktası bir semer noktası)

40. $f(x, y) = (y - x^2)(y - 3x^2)$ fonksiyonunun ekstremum değerlerini bulunuz. ($(0, 0)$ eyer noktası.)

41. $D = \{(x, y) : x \in [0, 3], y \in [0, 3]\}$ ile tanımlanıyor. Her $(x, y) \in D$ için $\frac{x^2+y^2}{4} \leq e^{x+y-2}$ olduğunu gösteriniz. $(f(x, y) = \frac{(x^2+y^2)e^{-x-y+2}}{4}$ fonksiyonunun maksimum değeri bulunarak gösterilebilir.)
42. a) $f(x, y) = x^2y - 6y^2 - 3x^2$ nin tüm kritik noktalarını bulup sınıflandırınız.
b) Kenarları koordinat eksenlerine paralel olan ve $36x^2 + 4y^2 + 9z^2 = 36$ elipsoidi içine yerleştirilebilen maksimum hacimli dikdörtgenel kutunun boyutlarını bulunuz ve maksimum hacmini bulunuz. $(\frac{16\sqrt{3}}{3})$
c) $f(x, y) = xy$ nin $x^2 + y^2 = 1$ çemberi üzerindeki en büyük ve en küçük değerlerini bulmak için Lagrange çarpanları yöntemini kullanınız.
d) $f(x, y) = 2xy + y^2 + 8x - 4y$ fonksiyonunun $1 \leq x \leq 2$ ile $-1 \leq y \leq 1$ nin belirlediği R bölgesi üzerindeki en büyük ve en küçük değerini bulunuz.
43. Sınav notları $g(x, y, z) = 10f(x, y, z)$ fonksiyonu ile hesaplınsın. (x, y, z) , $x^2 + y^2 + z^2 = 25$ şartını sağlamak üzere $f(x, y, z) = x^2 + 2z^2 - (y - 6)^2 - 16$ olarak tanımlı ise hangi (x, y, z) değerine karşı gelen notu almak istersin? $((0, 2, \sqrt{21})$ veya $(0, 2, -\sqrt{21}) \implies g = 100$)
44. $f(x, y) = -4x^3 - xy^2 + 2x^2y + x$ fonksiyonunun maksimum, minimum ve eyer noktalarını bulunuz. $((0, \pm 1)$ eyer noktası, $(\frac{1}{3}, \frac{1}{3})$ yerel maks. , $(-\frac{1}{3}, -\frac{1}{3})$ yerel min.)
45. Aşağıdaki fonksiyonların verilen bölgeler üzerindeki mutlak ekstremumlarını bulunuz.
a) $f(x, y) = x^2 - y^2$, $R = \{(x, y) \mid x^2 + y^2 \leq 4\}$ (maks $\rightarrow (\pm 2, 0)$, min $\rightarrow (0, \pm 2)$)
b) $f(x, y) = 2xy + y^2 + 8x - 4y$, $R = \{(x, y) \mid 0 \leq x \leq 2, 0 \leq y \leq 1\}$ (maks $\rightarrow (2, 1) \rightarrow 17$, min $\rightarrow (0, 1) \rightarrow -3$)
46. $f(x, y) = 4x^3 + y^2 - 2x^2y + 102$ fonksiyonunun ekstremum değerlerini bulunuz. $((3, 9)$ eyer noktası, $(0, 0)$ eyer noktası)
47. $f(x, y, z) = xyz$ fonksiyonunun $x + 2y + z = 2$ şartı altındaki maksimum değeri nedir? $(x = z = \frac{2}{3}, y = \frac{1}{3} \implies v = \frac{4}{27}$ maks.)
48. $f(x, y) = 16 - x^2 - 4y^2$ fonksiyonunun $x^4 + 2y^4 \leq 1$ bölgesindeki ekstremum değerlerini bulunuz. $((0, 0)$, $(0, \pm \frac{1}{\sqrt{2}})$, $(\pm 1, 0)$, $(\pm \frac{1}{\sqrt{3}}, \pm \sqrt{\frac{2}{3}}) \implies maks.f(0, 0) = 16$, min. $f(\pm \frac{1}{\sqrt{3}}, \pm \sqrt{\frac{2}{3}}) = 13$)
49. $f(x, y) = 6xy^2 - 2x^3 - 3y^4$ fonksiyonunun ekstremum değerlerini bulunuz. $((0, 0)$ eyer noktası, $(1, 1)$, $(1, -1)$ yerel maksimum)
50. $17x^2 + 12xy + 8y^2 = 100$ eğrisi (bir elips) üzerinde orijine en yakın ve en uzak noktaları bulunuz.
CEVAP: $(2, 1)$ ve $(-2, -1)$ orijine en yakın noktalar
 $(2, -4)$ ve $(-2, 4)$ orijine en uzak noktalar
51. $f(x, y) = 2xy$ fonksiyonunun $D : x^2 + y^2 \leq 4$ kapalı diski üzerindeki maksimum ve minimum değerlerini bulunuz.
CEVAP: $f(\sqrt{2}, \sqrt{2}) = 4$ maksimum, $f(\sqrt{2}, -\sqrt{2}) = -4$ minimum
 $f(-\sqrt{2}, -\sqrt{2}) = 4$ maksimum, $f(-\sqrt{2}, \sqrt{2}) = -4$ minimum
52. Yüzey alanı 600 cm^3 olan maksimum hacimli dikdörtgen biçimindeki bir kutunun boyutlarını bulunuz. (uzunluk 10 cm , . . . , maksimum hacim 1000 cm^3)
53. Lagrange çarpanları metodunu kullanarak, $x^2 + \frac{y^2}{4} = 1$ elipsi üzerinde , $P(-1, 0)$ noktasına en uzak olan noktaları bulunuz.
 $((\frac{1}{3}, \frac{4\sqrt{2}}{3})$ ve $(\frac{1}{3}, -\frac{4\sqrt{2}}{3}))$
54. Lagrange çarpanları yöntemini kullanarak aşağıdaki fonksiyonların yanlarında verilen kısıtlanmış eğri üzerindeki ekstremumlarını bulunuz.
a) $f(x, y) = x^2 + 8y^2, \sqrt{x} + \sqrt{y} = 1$ (maks değer $8 \rightarrow (0, 1)$ noktasında olur. min değer $\frac{8}{27} \rightarrow (\frac{4}{9}, \frac{1}{9})$ noktasında olur.)
b) $f(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2, x - 2y + 2z = 6$ (maks değer yok. min değer $4 \rightarrow (\frac{2}{3}, -\frac{4}{3}, \frac{4}{3})$ noktasında olur.)
c) $x^2 - y^2 = 1$ hiperbolü üzerinden $(0, 4)$ noktasına olan en yakın noktanın koordinatlarını bulunuz. $((\pm\sqrt{5}, 2)$ ve min uzaklık 3 dür.)

55. Aşağıdaki iki katlı integralleri hesaplayınız.

a) $\int_0^1 \int_{x^2}^x xy^2 dy dx$ ($\frac{1}{40}$)

b) $\int_3^4 \int_1^2 \frac{1}{(x+y)^2} dx dy$ ($\ln \frac{25}{24}$)

c) $\int_{-1}^2 \int_{-y}^{y+2} (x+2y^2) dx dy$ (36)

d) $\int_0^1 \int_0^{\sqrt{1-x^2}} \sqrt{1-x^2-y^2} dy dx$ ($\frac{\pi}{6}$)

e) $R = \{(x, y); |x| + |y| \leq 1\} \Rightarrow \iint_R x^3 y^5 dx dy = ?$ (0)

56. R x - eksenini, $x = 1$ doğrusu ve $y = x$ doğrusu ile sınırlı bölge olduğuna göre $\iint_R e^{-x^2} dA$ integralini hesaplayınız.

CEVAP: $\frac{e-1}{2e}$

57. R bölgesi x - eksenini, $x = 1$ doğrusu ve $y = x^2$ parabolü ile sınırlıdır. $x + y - z = 0$ düzleminin altında ve R bölgesinin üzerindeki hacmi bulunuz.

CEVAP: $\frac{7}{20}$ birim küp

58. $x^2 + y^2 + z^2 \leq a^2$ katı küresinden $x^2 + y^2 = ax$ dairesel silindiri ile kesilen bölgenin hacmini bulunuz. (ipucu: kutupsal koordinatlar kullanınız.)

CEVAP: $\frac{4}{3}a^2(\frac{\pi}{2} - \frac{2}{3})$ birim küp

59. a) R bölgesi ; $x = 2, y = x$ doğruları ve $xy = 1$ hiperbolü ile sınırlı bölge ise

$\iint_R \frac{x^2}{y^2} dA$ integralini hesaplayınız. ($-\frac{9}{4}$)

b) R bölgesi ; $y = x^2$ ve $x = y^2$ eğrileri ile sınırlı bölge ise $\iint_R (x^2 + y) dA = ?$ ($\frac{33}{140}$)

c) R bölgesi; koordinat eksenleri ve $\sqrt{x} + \sqrt{y} = 1$ parabolü ile sınırlı bölge ise $\iint_R xy dA = ?$ ($\frac{1}{280}$)

d) R bölgesi; x eksenini ve $0 \leq x \leq \pi$ olmak üzere $y = \sin x$ eğrisi ile sınırlı bölge ise $\iint_R x dA = ?$ (π)

e) R bölgesi; köşeleri $(0, 0), (1, 1)$ ve $(-2, 1)$ olan üçgen bölgesi ise $\iint_R (1-x) dA = ?$ (2)

60. Aşağıdaki integrallerin sırasını değiştiriniz.

a) $\int_0^1 \int_{-2y}^{2y} f(x, y) dx dy$

b) $\int_1^2 \int_{2-x}^{\sqrt{2x-x^2}} f(x, y) dy dx$

c) $\int_1^e \int_0^{\ln x} f(x, y) dy dx$

d) $\int_0^1 \int_{\frac{x^2}{9}}^x f(x, y) dy dx + \int_1^3 \int_{\frac{x^2}{9}}^1 f(x, y) dy dx$

61. Kutupsal koordinatları kullanarak aşağıdaki integralleri hesaplayınız.

a) $\iint_R (x^2 + y^2) dA; R = \{(x, y); x^2 + (y+2)^2 \leq 4\}$ (24π)

b) $\iint_R \arctan \frac{y}{x} dA; R = \{(x, y); x^2 + y^2 \leq 1, x \geq 0, y \geq 0\}$ ($\frac{\pi^2}{16}$)

$$c) \iint_R \sin(x^2 + y^2) dA; R = \{(x, y); \pi^2 \leq x^2 + y^2 \leq 4\pi^2\} \quad (-6\pi^2)$$

$$62. I = \int_0^1 \int_{\sqrt{x}}^1 e^{y^3} dy dx \text{ tekrarlı integralinin sırasını değiştirerek hesap ediniz.}$$

$$\text{CEVAP: } \frac{e-1}{3}$$

63. Aşağıdaki b6lgelerin alanlarını çift katlı integral kullanarak hesaplayınız.

a) Alttan R b6lgesi ($R: y = x^2$ ve $y = 1$ ile sınırlı) nin ve üstten $z = 4 - x - y$ eğrisinin sınırladığı cismin hacmini bulunuz. $(\frac{68}{15})$

b) R b6lgesi $xy = 1, y = x$ ve $x = e$ doğrularının sınırladığı sınırlı b6lge $(\frac{3}{2})$

c) R b6lgesi; $x = y^2$ ve $x = 4 - 3y^2$ eğrilerinin sınırladığı b6lge $(\frac{16}{3})$

d) $x^2 + 2y^2 = 1$ ve $2x^2 + y^2 = 1$ elipslerinin sınırladığı b6lge $(\sqrt{2} \arcsin \frac{2\sqrt{2}}{3})$

e) $x^2 + y^2 = 4$ ve $y^2 - 2x^2 = 1$ eğrilerinin sınırladığı b6lge $(\sqrt{2} \ln(\sqrt{2} + \sqrt{3}))$

64. R düzlemin birinci b6lgesinde $1 \leq x^2 + y^2 \leq 4, \frac{x}{\sqrt{3}} \leq y \leq \sqrt{3}x$ eşitsizlikleri ile tanımlanıyor.

$I = \iint_R \arctan(\frac{y}{x}) dx dy$ iki katlı integralini karteziyen koordinatlardan kutupsal koordinatlara dönüřtürerek hesap ediniz.

$$\text{CEVAP: } I = \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}} \int_1^2 \theta r dr d\theta = \frac{\pi^2}{16}$$

65. Kutupsal koordinatlar kullanarak $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ konisinin üstünde ve $x^2 + y^2 + z^2 = 1$ küresinin altında kalan cismin hacmini bulunuz.

$$\text{CEVAP: } \frac{2\pi}{3} (1 - \frac{1}{\sqrt{2}}) \text{ birim küp}$$

66. İki katlı integral kullanarak aşağıda verilen cisimlerin hacimlerini bulunuz.

a) S cismi ;koordinat düzlemleri, $x = 1$ ve $y = 2$ düzlemleri ile $z = x + 2y + 1$ düzleminin sınırladığı cisim, (7)

b) Koordinat düzlemleri ile $x + 2y = 2$ ve $x + 4y + 2z = 8$ düzlemlerinin 1. kuadrantta sınırladığı cisim, $(\frac{23}{3})$

c) $x = 0, z = 0, x + 3y = 6, 2x + 3y = 12$ ve $x + y + z = 6$ düzleminin sınırladığı cisim, (12)

d) $x^2 + y^2 = 1$ dik silindiri ile $z = 0$ ve $2x + 2y + 3z = 6$ düzleminin sınırladığı cisim, $(\frac{1}{3})$

67. $I = \int_0^\pi \int_x^\pi \frac{\sin y}{y} dy dx$ tekrarlı integrali bir D b6lgesi üzerinde iki katlı integrale karşılık gelmektedir. D b6lgesini çizdikten sonra integralin sırasını değiştirin ve integrali hesaplayın.

CEVAP:2

$$68. \int_0^4 \int_{\sqrt{y}}^2 \frac{y}{\sqrt{4+x^5}} dx dy = ? \text{ (} dy dx \text{ e çevrilirse sonuç } \frac{4}{5} \text{ bulunur.)}$$

$$69. R = \{(x, y) : (x^2 + y^2)^2 \leq x^2 - y^2, x \geq 0\} \text{ olmak üzere } \iint_R (1 + x^2 + y^2) dx dy = ? \text{ ((} x, y \text{) = (} r \cos \theta, r \sin \theta \text{) } \implies$$

$$\text{sonuç } \frac{1}{2} + \frac{\pi}{16}$$

70. ($R = \{(x, y) : x^2 + y^2 \leq 1, y \leq 2x\}$) veya ($x^2 + y^2 = 1$ çemberi içerisinde ve $y = 2x$ doğrusu altında kalan) b6lge olmak üzere

$$\iint_R 2e^{-\frac{3}{5}x^3 + xy} dA = ?$$

$$(e^{-\frac{2}{3\sqrt{5}}} - e^{-\frac{2}{9\sqrt{5}}})$$

71. $C_1 : (x-1)^2 + y^2 = 1$ ve $C_2 : (x-2)^2 + y^2 = 1$ olarak tanımlanıyor. R , C_2 nin içinde ve C_1 in dışındaki noktaların kümesi olmak üzere

$$\iint_R y^2 dA \text{ integralini}$$

- a) $dx dy$ in integrali olarak
b) $dy dx$ in integrali olarak
c) kutupsal koordinatlarda integral olarak ifade ediniz.

(Cevap:

$$a) 2 \left[\int_0^{\frac{\sqrt{3}}{2}} \int_{1+\sqrt{1-y^2}}^{2+\sqrt{1-y^2}} y^2 dx dy + \int_{\frac{\sqrt{3}}{2}}^1 \int_{2-\sqrt{1-y^2}}^{2+\sqrt{1-y^2}} y^2 dx dy \right]$$

$$b) 2 \left[\int_{\frac{3}{2}}^2 \int_{\sqrt{1-(x-1)^2}}^{\sqrt{1-(x-2)^2}} y^2 dy dx + \int_2^3 \int_0^{\sqrt{1-(x-2)^2}} y^2 dy dx \right]$$

$$c) 2 \left[\int_0^{\pi/6} \int_{2 \cos \theta}^{2 \cos \theta + \sqrt{4 \cos^2 \theta - 3}} r^2 \sin^2 \theta r dr d\theta \right]$$

72. $\int_0^{2\pi} \int_{-\infty}^{\ln y} f(x, y) dx dy + \int_{2\pi}^{\infty} \int_{\ln(y-2\pi)}^{\ln y} f(x, y) dx dy$ değerini bulunuz. ($f(x, y) = \frac{1+\sin(x^2+y)}{1+x^2}$) (Cevap: $2\pi^2$)

73. Aşağıdaki üç katlı integralleri hesaplayınız.

$$a) \int_0^3 \int_0^{\sqrt{9-x^2}} \int_0^{\sqrt{9-x^2}} dz dy dx \quad (18)$$

$$b) \int_0^{\pi} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \int_1^2 x \cos y \sin z dx dy dz \quad (3)$$

$$c) \int_1^2 \int_0^{\ln z} \int_0^{\ln y} e^{x+y} dx dy dz \quad (2 \ln 2 - \frac{7}{4})$$

$$d) \int_0^1 \int_0^{\sqrt{1-x^2}} \int_0^{\sqrt{1-x^2-y^2}} \frac{dz}{\sqrt{1-x^2-y^2-z^2}} dy dx \quad (\frac{\pi^2}{8})$$

$$e) \int_{-1}^1 \int_0^2 \int_0^{x+z} x^2 y z^2 dy dx dz \quad (0)$$

$$f) \int_0^{2\pi} \int_0^1 \int_r^{1/\sqrt{2-r^2}} 3dz r dr d\theta \quad (\pi(6\sqrt{2}-8))$$

$$g) \int_0^{2\pi} \int_0^{\theta/2\pi} \int_0^{3+24r^2} dz r dr d\theta \quad (\frac{17\pi}{5})$$

74. $z = 8 - x^2 - y^2$ ve $z = x^2 + y^2$ paraboloidleri tarafından sınırlanan bölgenin hacmini üç katlı integral ile hesaplayınız. (16π)